

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Антикризове управління

спеціальність	Не обмежено	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Не обмежено	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	Не обмежено	кафедра	Менеджменту, бізнесу і адміністрування

ВИКЛАДАЧ

ГІРЖЕВА Ольга Миколаївна

Вища освіта – спеціальність «Облік і аудит», здобула кваліфікацію економіста по бухгалтерському обліку і фінансах.

Науковий ступень – доктор економічних наук

Вчене звання – професор.

Досвід роботи – 27 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка більше 15 методичних розробок;
- асоційований член Української асоціації з розвитку менеджменту та бізнес-освіти (УАРМБО)
- співавторка тематичних публікацій;
- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	0964011709	електронна пошта	olgagirzheva@btu.kharkov.ua	дистанційна підтримка	Moodle
---------	------------	------------------	-----------------------------	-----------------------	--------

До викладання дисципліни долучені:

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у студентів компетентності щодо базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і практичних методів антикризового управління, визначення сутності, місця, ролі, основних видів та стадій розвитку кризових явищ, розкриття методичних підходів до розробки «правил ефективної поведінки» за умов кризового стану; аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду запобігання та подолання криз.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, ділові ігри
Деталізація результатів	<ul style="list-style-type: none"> • використовувати базові аспекти, основні фактори та технології здійснення антикризового управління/ індивідуальні та групові

навчання і форм їх контролю	<p>завдання;</p> <ul style="list-style-type: none"> • вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності/ індивідуальні та групові завдання; • здатність критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;/ індивідуальні та групові завдання; • здійснювати діагностику кризових ситуацій в процесі управління; визначати методи та шляхи запобігання кризових явищ, стабілізації та виведення підприємств, установ, організації з кризи, ліквідації її наслідків/ індивідуальні та групові завдання; • вміти планувати діяльність підприємства в стратегічному та тактичному розрізах/ індивідуальні практичні завдання, ділова гра; • мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність / тренінг, ділова гра.
Обсяг і форми контролю	4 кредити ECTS (120 годин): 30 годин лекції, 30 годин практичні та семінарські заняття; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, згідно розкладу; вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	вільне зарахування

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1.

Лекція 1	Кризи. Класифікація кризових явищ	ЛПЗ 1	Фінансова криза на підприємстві та її симптоми. Види та фази фінансової кризи. Фактори, які обумовлюють виникнення кризи. Внутрішні і зовнішні причини кризи. Взаємозв'язок виникнення кризи з етапами життєвого циклу підприємства.	Самостійна робота	Економічний зміст та причини виникнення кризи на підприємстві, види та фази фінансової кризи, симптоми кризових ситуацій, причини виникнення кризи на кожному етапі життєвого циклу.
		ЛПЗ 2	Методика поглибленого оцінювання фінансового стану неплатоспроможного підприємства. Інтегральна оцінка фінансового стану підприємства. Розрахунок та аналіз фактичних показників і тенденцій розвитку. Оцінка глибини фінансової кризи. Прийняття рішення про доцільність антикризових заходів на підприємстві.		Основні етапи та методи діагностування кризи, показники ліквідності та платоспроможності підприємства, показники прибутковості капіталу підприємства, показники обіговості капіталу, показники рентабельності.
Лекція 2	Кризи в розвитку економіки та організації	ЛПЗ 3	Фази циклу ділової активності та їх прояв. Процес виникнення та розпізнання кризи в організації. Закони економічного функціонування підприємств		Загальноприйнята класифікація законів економічного функціонування підприємства. Групи економічних законів. Механізм дії економічних законів.
Лекція 3	Сутність, стратегічні цілі і завдання антикризового управління	ЛПЗ 4	Функції антикризового управління.		Система менеджменту кризових ситуацій. Заходи виходу із кризи. Концепція антикризового управління. Технологія антикризового управління. Технологічна схема антикризового

		ЛПЗ 5	Організація і роль ризик-менеджменту на підприємстві.		управління. Концептуальна модель процесу антикризового управління підприємством. Ефективність антикризового управління. Чинники ефективності антикризового управління.	
Лекція 4	Можливості та проблематика антикризового управління	ЛПЗ 6	Зміст та можливості антикризового управління. Необхідність і проблематика антикризового управління .	Самостійна робота	Банкрутство підприємства та методи його запобігання. Поняття банкрутства підприємств. Зміст, функції Закону «Про банкрутство». Порядок ліквідації підприємств. Методи запобігання банкрутства. Типові моделі виходу підприємства із кризового стану та запобігання банкрутства. Сутність типових моделей виходу підприємства із кризового стану та запобігання банкрутства. Методи вибору оптимальної моделі виходу із кризового стану.	
		ЛПЗ 7	Сутність та особливості антикризового управління підприємством, установою, організацією. Принципи ефективності антикризового управління .			
Лекція 5	Механізм державного антикризового регулювання	ЛПЗ 8	Роль держави в ринковій економіці. Участь держави в антикризовому управлінні			Бюджетна політика. Механізм коригування грошових процесів. Податкові перетворення. Осмислення специфічних моделей поведінки підприємств у кризових умовах. Соціально-економічна криза.
		ЛПЗ 9	Зміст, форми і методи державного регулювання економічних процесів Антикризова політика окремих зарубіжних країн.			Зміст, форми і методи державного регулювання економічних процесів
Модуль 2						
Лекція 6	Кризи в системі публічного управління.	ЛПЗ 10	Механізм здійснення державної влади і кризи системи управління. Зумовленість та сутність криз у системі державного управління. Системна криза публічного управління. Профілактика та можливості подолання кризових явищ у сфері публічного управління.		Публічне управління як спосіб реалізації державної влади. Сутнісні ознаки кризи державного управління. Етапи розвитку кризи публічного управління.	
Лекція 7	Методи аналізу кризових явищ	ЛПЗ 11	Діагностика криз в процесі управління. Методи моделювання діагностики кризових явищ і процесів. Роль і значення інформації в діагностиці криз .		Моделі діагностики кризового стану; моделі прогнозування кризового стану; змішані моделі, тобто моделі, що дозволяють одночасно проводити діагностику й прогнозувати кризовий стан.	
Лекція 8	Методи та організація моніторингу в антикризовому управлінні	ЛПЗ 12	Моніторинг в системі антикризового управління. Ризики в антикризовому управлінні. Діагностика фінансової неспроможності організації. Контролінг в антикризовому управлінні.		Методи оцінки ризику. зовнішні і внутрішні джерела ризику. Діагностика неплатоспроможності підприємства. Недоліки сучасних методик аналізу фінансового стану.	
Лекція 9	Основні фактори антикризового управління	ЛПЗ 13	Загальні принципи управління та вибір стратегічних напрямів виходу з кризи. Інноваційна стратегія антикризового розвитку. Роль людського фактору в антикризовому управлінні. Маркетинг в антикризовому управлінні. Механізм антикризового управління.		Інноваційна стратегія антикризового розвитку. Роль людського фактору в антикризовому управлінні	

Лекція 10	Технології здійснення антикризового управління	ЛПЗ 14	Організаційно-економічні передумови антикризового управління. Основні поняття технології антикризового управління. Загальна схема процесу управління в кризовій ситуації. Схема розробки та прийняття управлінських рішень у кризовій ситуації. Антикризова програма та антикризова стратегія підприємства	Схема розробки та прийняття управлінських рішень у кризовій ситуації. Категорія проблем. Умови розробки рішень. Масштаб проблем. Технічне оснащення. Вихідна інформація. Антикризова програма та антикризова стратегія підприємства
------------------	--	---------------	--	---

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Антикризове управління підприємством : навч. посіб. / Портна О. В., Єршова Н.Ю., Юр'єва І.А. Видавництво «Магнолія 2006», 2018. 283 с 2. Антикризова економічна політика: наукові засади формування та впровадження : навчально-методичний посібник [Електронний ресурс] / А. С. Павловська А.С., Руденко О.А. ; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. у-т. Черкаси : ЧДТУ, 2020. 151 с. 3. Боронос В. Г. Управління фінансовою санацією підприємств: підручник / В. Г. Боронос, І. Й. Плікус. Суми: Сумський державний університет, 2022. 459 с. 4. Коваленко, О. В. Антикризове управління: теорія, методологія та механізми реалізації [Текст] : монографія / О. В. Коваленко; Запоріж. держ. інж. акад. -Запоріжжя : ЗДІА, 2021. -466с. 5. Кульчій І.О. Антикризове управління: навчальний посібник. – Полтава: ПолтНТУ, 2016. – 120 с. 6. Фінансова санація і антикризове управління підприємством. Financial sanitation and enterprise's crisis management : навч. посіб. / М. К. Бондарчук, І. В. Алексєєв; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2017. 267 сКульчій І.О. Антикризове управління: навчальний посібник. – Полтава: ПолтНТУ, 2016. – 120 с. 7. Фінансова санація і антикризове управління підприємством. Financial sanitation and enterprise's crisis management : навч. посіб. / М. К. Бондарчук, І. В. Алексєєв ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2017. 267 с 	Методичне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гіржева О.М. Методичні вказівки щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Антикризове управління” (для бакалаврів). — (електронний варіант) 2. Антикризовий менеджмент : Методичні рекомендації для самостійного вивчення дисципліни для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 073 Менеджмент денної та заочної форми навчання; упоряд. О.М.Гіржева – Харків: ДБТУ, 2023 – 32 с.
-------------------	--	-------------------------------	---

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (<https://cutt.ly/1HoWYh9>)

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.